četrtek 21. oktobra 2021

P9_TA(2021)0438

Pandorini dokumenti: vpliv na prizadevanja v boju proti pranju denarja, davčnim utajam in izogibanju davkom

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. oktobra 2021 o Pandorinih dokumentih: vpliv na prizadevanja v boju proti pranju denarja, davčnim utajam in izogibanju davkom (2021/2922(RSP))

(2022/C 184/10)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju izjave o dvostebrni rešitvi za obravnavo davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva, ki je bila 8. oktobra 2021 objavljena pod okriljem Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in vključujočega okvira G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. aprila 2018 o zaščiti preiskovalnih novinarjev v Evropi: primer slovaškega novinarja Jána Kuciaka in Martine Kušnírove ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. novembra 2015 o davčnih odločbah in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom ([2]) (resolucija TAXE),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. julija 2016 o davčnih stališčih in drugih ukrepih podobne narave ali s podobnim učinkom ([3]) (resolucija TAX2),

— ob upoštevanju svojega priporočila z dne 13. decembra 2017 Svetu in Komisiji po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji (priporočilo PANA) ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. marca 2019 o finančnem kriminalu, davčni utaji in izogibanju davkom ([5]) (resolucija TAX3),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2019 o pravni državi na Malti po nedavnih razkritjih okoliščin umora Daphne Caruane Galizie ([6]),

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. maja 2020 o akcijskem načrtu za celovito politiko Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma (C(2020)2800),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2020 o celoviti politiki Unije o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma – akcijski načrt Komisije in drugi nedavni dogodki ([7]),

— ob upoštevanju poročil o načrtih za prvi in drugi steber, ki jih je vključujoči okvir OECD/G20 sprejel 14. oktobra 2020, ter rezultatov ekonomske analize in ocene učinka predlogov, ki jo je izvedel OECD,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o reformi seznama davčnih oaz EU ([8]),

— ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 03/2021 z dne 26. januarja 2021 z naslovom Izmenjava davčnih informacij v EU: trdni temelji, toda pomanjkljivosti v izvajanju,

([1]) UL C 390, 18.11.2019, str. 111.
([2]) UL C 366, 27.10.2017, str. 51.
([3]) UL C 101, 16.3.2018, str. 79.
([4]) UL C 369, 11.10.2018, str. 132.
([5]) UL C 108, 26.3.2021, str. 8.
([6]) UL C 255, 29.6.2021, str. 22.
([7]) UL C 371, 15.9.2021, str. 92.
([8]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0022.

četrtek 21. oktobra 2021

— ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 13/2021 z dne 28. junija 2021 z naslovom Prizadevanja EU za boj proti pranju denarja v bančnem sektorju so razdrobljena, izvajanje pa je nezadostno,

— ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. maja 2021 z naslovom Obdavčitev podjetij za 21. stoletje (COM(2021)0251),

— ob upoštevanju zakonodajnega svežnja, predstavljenega 20. julija 2021, s katerim želi Komisija okrepiti pravila EU za preprečevanje pranja denarja in boj proti financiranju terorizma,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene lekcije in preostale ovire ([9]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o reformi politike EU na področju škodljivih davčnih praks (vključno z reformo Skupine za kodeks ravnanja) ([10]),

— ob upoštevanju člena 132(2) in (4) Poslovnika,

A. ker Pandorine dokumente sestavlja izjemno velika količina podatkov, ki so ušli in ki dokumentirajo, kdo so dejanski lastniki gospodarskih subjektov s sedežem v jurisdikcijah, kjer velja davčna tajnost; ker je te dokumente začel 3. oktobra 2021 objavljati Mednarodni konzorcij preiskovalnih novinarjev (ICIJ, v nadaljnjem besedilu: konzorcij);

B. ker je konzorcij prejel podatke velikosti 2,94 terabajta, ki jih je delil z medijskimi partnerji po vsem svetu; ker nekateri dosjeji iz tega sklopa izvirajo iz 70. let prejšnjega stoletja, večina tistih, ki jih je pregledal konzorcij, pa je nastala med letoma 1996 in 2020; ker naj bi ti novi podatki zadevali več kot 330 politikov in javnih uslužbencev iz skoraj 100 držav, med drugim tudi 35 sedanjih ali nekdanjih voditeljev držav ali vlad;

C. ker Pandorini dokumenti razkrivajo, kako premožnim posameznikom, med katerimi so politiki, kriminalci, javni uradniki in znane osebnosti, posredniki, kot so banke, računovodje in odvetniške pisarne, pomagajo pri oblikovanju kompleksnih korporacijskih struktur, registriranih v jurisdikcijah, kjer velja davčna tajnost, ali davčnih oazah, pri čemer tesno sodelujejo s poklicnimi ponudniki storitev v offshore središčih, da bi prihodke in premoženje zaščitili pred pravično obdavčitvijo in nadzorom;

D. ker so Pandorini dokumenti najnovejše obsežno razkritje tajnih podatkov, ki razkrivajo notranje delovanje offshore finančnega sveta, in sicer sledijo aferama Lux Leaks iz leta 2014 in Swiss Leaks iz leta 2015, Panamskim dokumentom iz leta 2016 in rajskim dokumentom iz leta 2017 ter primerom Mauritius Leaks iz leta 2019, Luanda Leaks in FinCEN Files iz leta 2020 ter Lux Letters iz leta 2021;

E. ker Pandorini dokumenti kažejo, da so informacije o dejanskem lastništvu ključne pri podpiranju boja proti pranju denarja in drugim finančnim kaznivim dejanjem ter da so v zvezi s tem nujno potrebne javna dostopnost in natančnejše informacije;

F. ker dejavnosti, o katerih poročajo Pandorini dokumenti, vključujejo ustanavljanje navideznih družb, fundacij in skladov za naslednje namene: anonimen nakup nepremičnin, jaht, letal in življenjskega zavarovanja, naložbe in prenos denarja med bančnimi računi, izogibanje davkom in finančna kazniva dejanja, vključno s pranjem denarja;

G. ker dejavnosti, o katerih poročajo Pandorini dokumenti, pogosto vključujejo izogibanje davkom in zlorabo poslovne skrivnosti, čeprav niso vse same po sebi nezakonite;

H. ker naj bi davčni organi po razkritjih Panamskih dokumentov izterjali več kot 1 milijardo EUR ([11]);

I. ker izračuni na podlagi najbolj konzervativne dodelitve s formulo kažejo, da ima zaradi preusmerjanja dobička v davčne oaze največje izgube na svetu EU, saj naj bi po ocenah vsako leto izgubila približno 20 % prihodkov od davka na prihodek pravnih oseb;

([9]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0392.
([10]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0416.
([11]) Mednarodni konzorcij preiskovalnih novinarjev, *Panama Papers revenue recovery reaches $1.36 billion as investigations continue* (Po razkritju panamskih dokumentov so izterjani davčni prihodki dosegli 1,36 milijarde USD, preiskave se nadaljujejo), 6. april 2021.

J. ker so se države skupine G20 po finančni krizi v obdobju 2008–2009 in po vrsti razkritij v zvezi s praksami davčne utaje, agresivnega davčnega načrtovanja, izogibanja davkom in pranja denarja dogovorile, da bodo ta vprašanja obravnavale na ravni OECD v okviru projekta za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička (BEPS), kar je privedlo do akcijskega načrta za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička;

K. ker je ustrezno mednarodno davčno pravo ključnega pomena za preprečevanje davčne utaje in izogibanja davkom ter za oblikovanje poštenega in učinkovitega sistema obdavčitve, ki bo obravnaval neenakosti ter zagotovil varnost in stabilnost, ki sta temeljna pogoja za konkurenčnost, pa tudi za enake konkurenčne pogoje za podjetja, zlasti mala in srednja;

L. ker je po podatkih davčnega observatorija EU leta 2017 vrednost finančnega premoženja v davčnih oazah znašala 7 900 milijard EUR; ker ta znesek ustreza 8 % svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP); ker se zaradi tega na svetovni ravni izgubi približno 155 milijard EUR davčnih prihodkov na leto;

M. ker EU po ocenah že samo zaradi izogibanja davkom od dohodkov pravnih oseb izgubi med 50 in 70 milijard davčnih prihodkov na leto in ker ta znesek doseže skoraj 190 milijard EUR, če upoštevamo še druge dejavnike, kot so posebne davčne ureditve in neučinkovito pobiranje davkov; ker se po podatkih davčnega observatorija EU približno 11 % skupnega neto premoženja EU oz. 2 300 milijard EUR nahaja v offshore središčih;

N. ker je Evropski parlament v resolucijah in priporočilih TAXE, TAX2, PANA in TAX3, pa tudi v nedavnih resolucijah, sprejetih na podlagi poročil njegovega Pododbora za davčne zadeve (FISC), večkrat pozval k reformi mednarodnega sistema obdavčevanja dohodkov pravnih oseb, da bi ukrepali proti davčnim utajam in izogibanju davkom;

O. ker je po podatkih Europola za 0,7–1,2 % BDP Unije ugotovljena povezava s sumljivimi finančnimi dejavnostmi, kot so pranje denarja, povezano s korupcijo, trgovina z orožjem, trgovina z ljudmi, davčne utaje in goljufije, financiranje terorizma ali druge nezakonite dejavnosti, ki negativno vplivajo na državljane EU in njihovo vsakdanje življenje; ker so po podatkih Europola javni organi v letu 2019 natančneje preiskali le desetino od 1,1 milijona poročil o sumljivih dejavnostih (pri čemer so med državami velike razlike);

P. ker je obseg pranja denarja sicer težko oceniti, saj se dejavnost po svoji naravi ne razkrije, razen če je odkrita, kljub temu pa je očitno, da se pranje denarja po svetu povečuje;

Q. ker se po podatkih Urada Združenih narodov za droge in kriminal vsako leto opere 2,7 % svetovnega BDP;

R. ker je Komisija začela postopke za ugotavljanje kršitev proti večini držav članic, ker v nacionalno zakonodajo niso ustrezno prenesle četrte in pete direktive o preprečevanju pranja denarja ([12]);

S. ker je okvir Unije za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma pomanjkljiv pri izvrševanju, poleg tega pa ne vzpostavlja učinkovitega nadzora; ker je bilo v zadnjih letih sprejetih več zakonodajnih reform, s katerimi naj bi ta okvir okrepili, da bi ukrepali v zvezi z nastajajočimi tveganji in pomanjkljivostmi;

T. ker je EU v zadnjem desetletju sprejela vrsto zakonodajnih reform za boj proti izogibanju davkom in finančnemu kriminalu; ker so te reforme pozitivno vplivale na delovanje notranjega trga ter zaščito davčne osnove in prihodkov držav članic, kar je osnovni pogoj za ustvarjanje delovnih mest, rast in zlasti okrevanje gospodarstva EU po pandemiji covida-19; vseeno pa je potrebno boljše sodelovanje med upravnimi in pravosodnimi organi ter organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj v EU;

([12]) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L 141, 5.6.2015, str. 73) in Direktiva (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (UL L 156, 19.6.2018, str. 43).

U. ker Evropsko javno tožilstvo, Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), Europol, Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) in nacionalne finančne obveščevalne enote opravljajo neprecenljivo delo na področju odkrivanja in boja proti čezmejnim goljufijam, pranju denarja in davčnim utajam; ker imajo omenjeni uradi in agencije stalno premalo osebja in finančnih sredstev, saj Svet kot eden od proračunskih organov v letnem proračunskem postopku ni bil pripravljen odobriti zadostnih človeških in finančnih virov; ker mora zato Svet, zlasti ob upoštevanju Pandorinih dokumentov, pregledati in spremeniti svoje stališče o letnem proračunskem postopku za proračun za leto 2022 in prihodnjih proračunih, da bi okrepil človeške in finančne vire omenjenih institucij;

Splošne ugotovitve

1. je seznanjen, da je Mednarodni konzorcij preiskovalnih novinarjev 3. oktobra 2021 objavil tako imenovane Pandorine dokumente; želi pohvaliti preiskovalno delo konzorcija, ki je neprecenljivo prispevalo k razkrivanju tajne offshore poslovne prakse in seznanilo javnost o zadevah, ki so več kot očitno v javnem interesu;

2. opozarja na vlogo mednarodnega preiskovalnega novinarstva in žvižgačev pri razkrivanju nepravilnosti, korupcije, organiziranega kriminala, pranja denarja in kršitev, zlasti ko so vanje vpletene prepoznavne politične osebnosti; želi izpostaviti dragocen prispevek raziskovalnega novinarstva k ohranjanju demokracije in pravne države;

3. meni, da je treba varovati zaupnost virov preiskovalnega novinarstva, tudi ko gre za žvižgače, in potrjuje, kako pomembno je v javnem interesu varovati vire, ki jim zaradi razkritja v jasnem interesu grozi sodni postopek ali pregon; poudarja, da je – če želimo ohraniti vlogo preiskovalnega novinarstva kot nadzornika v demokratični družbi – pomembno zaščititi svobodo novinarjev, da lahko pridobijo zaupne in tajne dokumente ter dokumente z omejenim dostopom oz. tovrstne množice podatkov ali drugo gradivo, ne glede na njihov izvor, ter da poročajo o zadevah javnega interesa, ne da bi jim zaradi tega grozili dragi sodni postopki ali kazenski pregon;

4. v zvezi s tem znova poudarja, da je treba preiskovalno novinarstvo zaščititi pred strateškimi tožbami za onemogočanje udeležbe javnosti, pa tudi pred osebnim nadlegovanjem, ustrahovanjem in smrtnimi grožnjami; meni, da so za odpravo te prakse v EU potrebna zavezujoča pravila, ki bi neodvisnim medijem in novinarjem zagotavljala močno in stalno zaščito pred zlonamernimi tožbami, namenjenimi njihovemu utišanju ali ustrahovanju; poudarja, da trenutno pripravlja samoiniciativno poročilo na temo strateških tožb za onemogočanje udeležbe javnosti; pozdravlja dejstvo, da Komisija pripravlja pobudo proti zlorabam pravdnih postopkov, katerih tarča so novinarji in zagovorniki pravic;

5. je seznanjen, da je bila leta 2019 sprejeta direktiva EU o žvižgačih ([13]), in poudarja, da jo morajo države članice v nacionalno zakonodajo prenesti do konca leta 2021;

6. obžaluje, da Pandorini dokumenti kljub desetletju davčnih škandalov in zakonodajnih reform v EU kažejo, da na svetovni ravni ni bilo dovolj napredka, da bi se prekinila praksa poslovnih tajnosti ter davčnih utaj in izogibanju plačila davkov prek offshore središč; opozarja, da se instrument poslovne skrivnosti v zvezi z lastništvom uporablja za prikrivanje osebnih finančnih interesov;

7. poudarja, da je iz Pandorinih dokumentov razvidno, kako so davčne oaze škodljive prakse prilagodile novim standardom, da bi ostale privlačne za izogibanje davkom; meni, da s takšnimi prilagoditvami prihaja do tekme v zniževanju standardov in nenehnega pojavljanja novih davčnih oaz s čedalje privlačnejšimi režimi, a v škodo drugih, ki postajajo manj privlačni;

8. obžaluje, da lahko državljani in nosilci odločanja pridejo do informacij o tajnih offshore poslovnih praksah še vedno le na podlagi uhajanja podatkov; poziva države članice, naj dosežejo napredek pri omogočanju dostopa javnosti do informacij o dejanskem lastništvu ter dostopa parlamentov in pristojnih organov, vključno z davčnimi upravami, kjer je to ustrezno, do vseh preostalih ustreznih informacij;

([13]) Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17).

9. poudarja, da skrivni sistem, razkrit v Pandorinih dokumentih, krni ugled podjetij, ki poslujejo zakonito, poglablja gospodarsko in socialno neenakost, ogroža učinkovito izvajanje javnih storitev in pomoč najbolj ranljivim skupinam ter spodkopava gospodarski razvoj tam, kjer prihaja do izgube prihodkov, poleg tega pa močno krha zaupanje državljanov v pravno državo ter naš gospodarski in demokratični sistem;

10. poziva pristojne organe držav članic, vključno z davčnimi upravami, naj analizirajo množice podatkov, ki jih ima konzorcij, in začnejo temeljito preiskavo vseh nepravilnosti, razkritih v Pandorinih dokumentih, ki zadevajo njihove jurisdikcije, med drugim tudi revizijo premoženja vseh posameznikov, omenjenih v teh dokumentih;

11. poziva Komisijo, naj pregleda podatke, razkrite v Pandorinih dokumentih, in preuči, ali bi bilo ustrezno na ravni EU sprejeti dodatne zakonodajne ukrepe in ali so potrebni morebitni izvršilni postopki v zvezi z veljavno zakonodajo, ter naj o tem poroča Parlamentu;

12. poziva Evropsko javno tožilstvo, naj oceni, ali podatki, razkriti v Pandorinih dokumentih, zaslužijo posebno preiskavo v okviru njegovega mandata;

13. obžaluje, da so v Pandorinih dokumentih omenjeni tudi številni politiki, med drugim nosilci odločanja v EU na visoki ravni, in poziva organe držav članic, ki jih to zadeva, naj ustrezno preiščejo morebitne nepravilnosti; obžaluje zlasti, da so v teh dokumentih omenjeni politiki, kot so predsednik češke vlade Andrej Babiš in ciprski predsednik Nikos Anastasiades, ki sta oba člana Evropskega sveta, nizozemski minister za finance Wopke Hoekstra, pa tudi predsednik Azerbajdžana Ilham Alijev, nekdanji predsednik britanske vlade Tony Blair, predsednik Črne gore Milo Đukanović in nekdanji malteški minister in nekdanji komisar EU John Dalli, ki naj bi bili vsi vpleteni v offshore prakse;

14. poudarja, da je pomembno ohranjati visoke standarde integritete, poštenosti in odgovornosti javnih uslužbencev v EU; poziva države članice, naj poskrbijo za ukrepe in sisteme, ki bodo od javnih uslužbencev zahtevali, da prijavijo svoje zunanje dejavnosti, zaposlitve, naložbe, premoženje in znatna darila ali ugodnosti, ki bi lahko vodili v navzkrižje interesov v zvezi z njihovo funkcijo javnih uslužbencev, kot priporoča konvencija Združenih narodov proti korupciji; znova poudarja, da poslanci Evropskega parlamenta že razkrivajo informacije o finančnih interesih; poziva zlasti politike, naj, če ni obveznih ukrepov, prostovoljno razkrijejo vse deleže v navideznih družbah; ponovno poudarja, da so izjave v zvezi s tem preventivne narave in so namenjene večji preglednosti in integriteti v javni sferi ter se ne bi smele pojmovati v smislu, da politike stigmatizirajo in kažejo na njihovo vpletenost v nezakonite dejavnosti;

15. poziva države članice in svetovne voditelje, zbrane na medvladnem forumu skupine G20 ter v vključujočem okviru in Združenih narodih, naj sprejmejo učinkovite ukrepe za ukinitev davčnih oaz in njihovega poslovnega modela, in sicer naj učinkovito prepovedo slamnate družbe (družbe brez ekonomske vsebine, katerih edini namen je izogibanje davkom ali drugim zakonom), tako da uvedejo posebna obvezna merila za preglednost in poslovne dejavnost, da bi preprečili njihovo uporabo in prepovedali druge oblike finančne skrivnosti, poleg tega pa naj se dogovorijo o minimalni stopnji davka od dohodkov pravnih oseb in jo hitro uvedejo, obenem pa izboljšajo samodejno in obvezno izmenjavo informacij o vseh oblikah zasebnega lastništva na svetovni ravni;

16. pozdravlja, da je 136 jurisdikcij, ki sodelujejo v vključujočem okviru OECD/G20 za preprečevanje erozije davčne osnove in preusmerjanja dobička, podpisalo izjavo o dvostebrni rešitvi za obravnavo davčnih izzivov, ki izhajajo iz digitalizacije gospodarstva, ter se tako dogovorilo o temeljiti reformi mednarodnih davčnih pravil;

17. poudarja, da bo sporazum, ko se bo začel izvajati, državam omogočil pravičnejšo porazdelitev dobička in pravic za obdavčevanje največjih in najdonosnejših multinacionalnih družb ter uvedel globalno najnižjo dejansko stopnjo davka od dohodkov pravnih oseb v višini 15 %, ki bo veljala za podjetja z letnimi prihodki nad 750 milijonov EUR;

18. znova poudarja, da sta v boju proti davčnim utajam, izogibanju davkom in agresivnemu davčnemu načrtovanju pomembna večstransko ukrepanje in mednarodno usklajevanje;

19. poziva voditelje skupine G20, ki so se sestali 30. in 31. oktobra 2021 v Rimu, naj OECD pooblastijo za oblikovanje nove globalne pobude, s katero bi spremenili samodejno izmenjavo podatkov in okrepili globalno uveljavljanje standardov za preprečevanje pranja denarja;

20. opozarja na splošna načela pravičnosti, preglednosti in sodelovanja na področju obdavčevanja; znova poziva države članice, naj poenostavijo svoje davčne sisteme, da bi zagotovile pravičnejše obdavčevanje, pravno varnost na davčnem področju in naložbe v realno gospodarstvo ter zmanjšale pritisk na davčne organe, ki boju proti davčnim utajam in izogibanju davkom namenjajo precejšnja sredstva;

Izvrševanje okvira za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma v Uniji, preglednost podjetij in izmenjava informacij

21. ugotavlja, da so zakonodajni standardi preglednosti podjetij v EU že med najvišjimi na svetu; poudarja pa, da so ti standardi še vedno nezadostni glede na vse večjo mobilnost kapitala, oseb in premoženja, hiter razvoj digitalnih financ in vse bolj izpopolnjena sredstva za zaščito lastništva premoženja;

22. poudarja, da direktiva o preprečevanju pranja denarja od držav članic zahteva, da vzpostavijo registre dejanskih lastnikov vseh pravnih subjektov s sedežem v EU, vključno s skladi, in javnosti omogoča vpogled v informacije o dejanskem lastništvu za večino poslovnih struktur;

23. je seznanjen, da EU stalno pregleduje obstoječa pravila v boju proti pranju denarja, čezmejnim davčnim goljufijam, davčnim utajam in izogibanju davkom, ki pozitivno vplivajo na pravilno delovanje enotnega trga ter na zaščito davčnih osnov in prihodkov držav članic, kar je osnovni pogoj za ustvarjanje delovnih mest, rast in zlasti okrevanje gospodarstva EU po pandemiji covida-19;

24. poudarja, da morajo države članice v skladu s pravom EU zahtevati, da so informacije v registrih ustrezne, točne in aktualne, poleg tega pa morajo v ta namen vzpostaviti mehanizme preverjanja, med drugim pristojnim organom naložiti obveznost, da poročajo o neskladnostih; poudarja, da morajo imeti pristojni organi držav članic ustrezna sredstva za preverjanje informacij o dejanskem lastništvu v registrih, če pravne osebe, skladi in druge vrste pravnih subjektov ne posredujejo ustreznih, točnih in aktualnih informacij o dejanskem lastništvu, pa je treba uporabiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne ukrepe ali sankcije;

25. znova poziva Komisijo, naj poišče rešitev za preskope in premalo točne podatke v državnih registrih, ki jih je mogoče uporabiti za identifikacijo končnih dejanskih lastnikov, zlasti če se uporablja mreža slamnatih podjetij;

26. poudarja, da so Pandorini dokumenti pokazali, da bi bili medsebojno povezani in javno dostopni registri dejanskih lastnikov skladov in podobnih struktur, kot so podjetja, zelo koristni, saj bi novinarjem in civilni družbi omogočili strožji nadzor in boljše navzkrižno preverjanje informacij; opozarja pa, da bi morali ti registri vsebovati usklajene in strojno berljive podatke, po katerih bi bilo mogoče iskati;

27. je zaskrbljen, da po podatkih civilne družbe ([14]) eno leto po roku za začetek izvajanja pete direktive o preprečevanju pranja denarja devet držav še ni vzpostavilo javnih registrov, druge pa so dostop do njih geografsko omejile, kar je v nasprotju s pravili EU; poleg tega obžaluje, da je večina držav EU uvedla ovire, na primer zaračunavajo naročnino ali zahtevajo registracijo, kar se sicer zdi v skladu s pravom EU, vendar otežuje vpogled v registre; podpira odločitev Komisije, da bo sprožila postopke za ugotavljanje kršitev, da bi dosegla popoln prenos in izvrševanje pete direktive o preprečevanju pranja denarja;

28. obžaluje zamude pri vzpostavljanju sistema za medsebojno povezovanje registrov dejanskih lastnikov (BORIS) zaradi tehničnih težav; Komisijo in države članice želi spomniti, da gre za zakonsko zahtevo iz pete direktive o preprečevanju pranja denarja in da morajo biti podatki o dejanskem lastništvu nujno dostopni finančnoobveščevalnim enotam, organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, pooblaščenim subjektom in splošni javnosti;

([14]) Transparency International, Access denied? „Availability and accessibility of beneficial ownership data in the European Union“ (Dostop ni dovoljen? Razpoložljivost in dostopnost podatkov o dejanskem lastništvu v Evropski uniji), 26. maj 2021.

obžaluje, da nekatere države članice zmanjšujejo učinkovitost sistema BORIS, še preden ta začne delovati, saj zavlačujejo z vzpostavitvijo in začetkom nemotenega delovanja nacionalnih registrov dejanskega lastništva, in poziva vse akterje, naj nemudoma prenehajo z zavlačevanjem;

29. ugotavlja, da je afera OpenLux že razkrila omejitve ukrepov za preglednost in pokazala, v kateri fazi je uvajanje javnih registrov dejanskih lastnikov v državah članicah; poleg tega ugotavlja, da so bili v Pandorinih dokumentih omenjeni tudi posamezniki, ki so se izmaknili pravilom o preglednosti dejanskih lastnikov v državah članicah;

30. ponavlja, da bi morali biti v registrih dejanskih lastnikov navedeni vsi, ki imajo prek posrednega ali neposrednega lastništva določeno pravno osebo dejansko v lasti ali jo nadzirajo;

31. poudarja, kako zapleteno je v nacionalno zakonodajo prenesti zakonodajo EU o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma, ki je do zdaj temeljila na minimalni harmonizaciji; obžaluje, da v nekaterih državah članicah ni politične volje za njen popoln prenos in izvajanje; obžaluje, da je več držav članic prekoračilo rok za prenos pete direktive o preprečevanju pranja denarja, ki je bil 10. januarja 2020, ter roka za vzpostavitev registrov o dejanskem lastništvu gospodarskih in drugih pravnih subjektov (10. januar 2020) in o dejanskem lastništvu skladov in podobnih pravnih ureditev (10. marec 2020);

32. v zvezi s tem pozdravlja novi sveženj o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma, ki ga je Komisija predlagala julija 2021, in enotna pravila o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma ter zlasti nova pravila o preglednosti dejanskega lastništva; se veseli obravnave tega predloga in ostaja zavezan nadaljnjemu izboljševanju standardov za preglednost podjetij v EU in uvedbi učinkovitega okvira za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma;

33. pozdravlja zlasti, da je Komisija, da bi odpravila pomembno vrzel v sistemu, uvedla obveznost, da morajo pravne osebe brez sedeža v EU, ki začnejo poslovni odnos s pooblaščenim subjektom iz EU ali v Uniji pridobijo nepremičnino, v skladu s prejšnjimi pozivi Parlamenta k takšnim ukrepom registrirati svoje dejansko lastništvo v registru dejanskih lastnikov EU;

34. izpostavlja predlog Komisije, ki od držav članic zahteva, naj pristojnim organom omogočijo vpogled v obstoječe zemljiške knjige, da bi zagotovili pravočasno identifikacijo vseh fizičnih ali pravnih oseb, ki imajo v lasti nepremičnine; pozdravlja predlog in se zavezuje, da bo v prihodnjih zakonodajnih postopkih o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma še naprej izboljševal preglednost lastništva nepremičnin v EU, ki ostajajo zanimive dobrine za premožne posameznike, ki želijo zaščititi vrednost svojega premoženja, ter storilce kaznivih dejanj, ki bi radi oprali izkupiček iz nezakonitih dejavnosti;

35. pozdravlja predlog Komisije o vseevropskem medsebojnem povezovanju centraliziranih avtomatiziranih mehanizmov, ki vsebujejo informacije o plačilih in bančnih računih, prek enotne točke dostopa, da bi organom preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in finančnoobveščevalnim enotam omogočili hitrejši dostop do finančnih informacij v različnih fazah preiskave in olajšali čezmejno sodelovanje, pri tem pa upoštevali pravila o varstvu podatkov;

36. pozdravlja predlog Komisije o ustanovitvi novega evropskega organa za preprečevanje pranja denarja, ki bi prevzel vlogo edinega nadzornika izbranih pooblaščenih subjektov finančnega sektorja in enotnega mehanizma za usklajevanje in podporo finančnoobveščevalnim enotam v EU; poudarja, da bi moral imeti novi organ več proračunskih sredstev ter dovolj virov za izvajanje nadzornih pooblastil nad finančnimi subjekti in učinkovit nadzor nad nefinančnimi pooblaščenimi subjekti;

37. je seznanjen, da bo novi organ pooblaščen za vzpostavitev in upravljanje mehanizma za usklajevanje finančnoobveščevalnih enot; pozdravlja to odločitev in upa, da bo imel novi organ pomembno vlogo pri izboljšanju izmenjave informacij in sodelovanja med finančnoobveščevalnimi enotami;

38. pozdravlja predlog Komisije o uvedbi bolj usklajenega sklopa učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij na ravni EU, kadar se kršijo predpisi o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;

39. prav tako pričakuje, da bo hitro objavljen predlog Komisije za boj proti zlorabi slamnatih podjetij v davčne namene; poziva Komisijo, naj se ne omejuje na vsebinske zahteve, ki so trenutno vključene na seznam nekooperativnih jurisdikcij, ki ga vodi EU (v nadaljnjem besedilu: seznam EU), temveč naj oblikuje stroge in postopne zahteve s pravo gospodarsko vsebino; poudarja, da se te subjekte pogosto uporablja za prenos denarja v jurisdikcije z nizkimi davčnimi stopnjami z neobdavčenimi dividendami, licenčninami ali obrestmi;

40. obžaluje, da je mogoče kljub napredku in bližnjim reformam v državah članicah še vedno najti pravne vrzeli ter razlike in nedoslednosti pri izvajanju v praksi; poleg tega opozarja, da so omejitve evropskega okvira za izmenjavo informacij delno posledica pomanjkanja sredstev v davčnih upravah in finančnoobveščevalnih enotah; poudarja, da je potrebno boljše sodelovanje med upravnimi in pravosodnimi organi ter organi kazenskega pregona v EU;

41. poziva države članice, naj predvidijo dovolj denarja za obdelavo in izmenjavo informacij prek finančnoobveščevalnih enot in celotnega okvira za kazenski pregon; poziva Komisijo, naj oceni, ali imajo finančnoobveščevalne enote dovolj sredstev za učinkovito spopadanje s tveganji pri preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;

42. meni, da bi bilo treba podrobno preučiti pobude, ki bi lahko na ravni EU in državni ravni vodile k izvrševanju ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, kot so večje pristojnosti Evropskega javnega tožilstva za pregon kaznivih dejanj, ki niso povezana s proračunom EU, večje pristojnosti Evropskega urada za boj proti goljufijam in vidnejša vloga agencij, kot sta Europol in Eurojust;

43. poziva Europol, naj v preiskavah davčnih kaznivih dejanj tesneje sodeluje z organi kazenskega pregona držav članic;

44. opozarja na ugotovitve iz posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 13/2021 z naslovom „Prizadevanja EU za boj proti pranju denarja v bančnem sektorju so razdrobljena, izvajanje pa je nezadostno“; obžaluje, da je sodišče pri preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter odzivanju na odkrita tveganja ugotovilo institucionalno razdrobljenost in slabo usklajevanje na ravni EU;

45. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je Komisija zaradi skopega obveščanja nekaterih držav članic in omejenih sredstev zelo počasi ocenjevala prenos direktiv v državah članicah;

46. pozdravlja dejstvo, da so uslužbenci Evropskega bančnega organa (EBA) temeljito preiskali morebitne kršitve prava EU, vendar obžaluje pretirane zamude v tem procesu; obžaluje, da organ EBA ni sprožil več preiskav na lastno pobudo; obžaluje tudi, da Komisija nima internih smernic za vložitev zahteve, naj EBA opravi preiskavo;

47. je zelo zaskrbljen, ker je Računsko sodišče naletelo na dokaze o poskusih vplivanja na odbor nadzornikov, ki je sodeloval v posvetovalnem postopku v preiskavi kršitve prava EU; poziva organ EBA, naj prepreči nove poskuse vplivanja na člane preiskovalne komisije med njihovim posvetovanjem;

48. poziva Komisijo, EBA in Evropsko centralno banko, naj omenjena vprašanja in priporočila Računskega sodišča obravnavajo v roku, ki ga je to določilo;

49. znova poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo obstoječi programi za pridobitev državljanstva oziroma prebivališča z naložbami pregledni in da bodo imeli jasna pravila; je zaskrbljen, da so ti programi morda povečali nevarnost za pranje denarja in davčne utaje, hkrati pa spodkopavajo vzajemno zaupanje in integriteto schengenskega območja in evroobmočja ter prinašajo druga politična, gospodarska in varnostna tveganja za Unijo in njene države članice; poziva Komisijo, naj, potem ko bo Parlament podal svoja priporočila, čim prej pripravi predloge za ureditev programov pridobitve državljanstva oziroma prebivališča z naložbami;

50. poziva Komisijo, naj informacije iz Pandorinih dokumentov upošteva pri pripravi seznama Unije visoko tveganih tretjih držav, zlasti jurisdikcij, ki služijo kot središča za ustanavljanje podjetij in s tem omogočajo finančni kriminal; ponovno poudarja, da bi morali na ta seznam uvrstiti tretje države, ki nočejo sodelovati z državami članicami v pomembnejših evropskih preiskavah pranja denarja in financiranja terorizma; poudarja, da mora biti ocena tretjih držav v EU neodvisna, pri njej ne bi smelo biti geopolitičnega vmešavanja, preglednost dejanskega lastništva pa bi moralo biti prednostno merilo pri ocenjevanju tretjih držav;

51. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je afera razkrila, da pooblaščeni subjekti ne izpolnijo vedno svojih dolžnosti v zvezi s strožjo potrebno skrbnostjo, če so vpletene politične osebnosti, njihovi družinski člani in ožji sodelavci; poziva Komisijo, naj oceni, v kolikšni meri se dejansko izvajata identifikacija političnih osebnosti in strožja potrebna skrbnost in s kakšnimi ovirami se pri tem srečujejo pooblaščeni subjekti; poudarja, da je pomembno zbirati podatke o stopnjah skladnosti pooblaščenih subjektov;

52. je seznanjen, da Svet Evrope trenutno na prošnjo Komisije ocenjuje konkretno izvajanje in dejansko uporabo četrte direktive o preprečevanju pranja denarja v državah članicah; poziva Komisijo, naj objavi ocenjevalna poročila Sveta Evrope o državah članicah in zagotovi, da bodo organizacije civilne družbe vključene v postopek ocenjevanja;

Potrebni ukrepi na svetovnem prizorišču

53. obsoja dejstvo, da so nekatere ameriške zvezne države, kot so Južna Dakota, Aljaska, Wyoming, Delaware in Nevada, poleg že prej razkritih znanih davčnih oaz postale vodilne v zagotavljanju finančne in poslovne tajnosti, kot je bilo razkrito v Pandorinih dokumentih; poziva zvezno vlado ZDA in vlade ameriških zveznih držav, naj sprejmejo dodatne ukrepe za večjo preglednost podjetij in naj začnejo uporabljati skupni standard poročanja, da bodo v celoti izmenjavale informacije z drugimi državami; opozarja, da se s seznamom EU ocenjuje, ali je jurisdikcija glede na dodeljeno oceno Svetovnega foruma za transparentnost in izmenjavo podatkov za davčne namene vsaj pretežno skladna s skupnim standardom poročanja; poziva Svet, naj ZDA ponovno oceni v okviru seznama, pri tem pa da poseben poudarek merilom davčne preglednosti;

54. poudarja, da ZDA trenutno ne uporabljajo skupnega standarda poročanja, tj. informacijskega standarda za samodejno izmenjavo podatkov med davčnimi organi o računovodskih izkazih na svetovni ravni, ki ga je OECD razvila leta 2014; zato ocenjuje, da ZDA zaostajajo za preostalim svetom glede skupnih standardov za izmenjavo podatkov; priznava, da so imele ZDA vodilno vlogo pri spodbujanju preglednosti in da so sprejele zakon o spoštovanju davčnih predpisov v zvezi z računi v tujini; obžaluje pa, da je zakon omejen v smislu recipročnosti in da negativno vpliva na „naključne Američane“; obžaluje, da doslej na evropski ravni ni bila najdena trajna rešitev; želi spomniti, da skupni standard poročanja od jurisdikcij, ki so podpisale sporazum o skupnem standardu poročanja, zahteva, da si izmenjujejo podatke o finančnih računih; ugotavlja pa, da ZDA prek dveh glavnih lukenj v finančni zakonodaji vse bolj omogočajo finančno tajnost za nedržavljane ZDA; izmenjujejo se namreč samo informacije o sredstvih ZDA, ne pa tudi o dejanskem lastništvu;

55. pozdravlja nedavno sprejeti ameriški zakon o preglednosti podjetij, ki od nekaterih korporacij in družb z omejeno odgovornostjo zahteva, da informacije o dejanskem lastništvu razkrijejo organom kazenskega pregona in vsem, ki imajo zakonsko določene odgovornosti za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma; ugotavlja pa, da nova zakonodaja ne zagotavlja popolne preglednosti podjetij na podobni ravni kot obstoječi standard v EU, zlasti pa ne pokriva skladov in podobnih ureditev, razkritih s Pandorinimi dokumenti;

56. pozdravlja tudi predlagan zakon ZDA o vzpostavitvi novih organov za preprečevanje pranje denarja v podjetjih in omogočanja varnostnih tveganj, pripravljen po razkritju iz Pandorinih dokumentov, ki bi od finančnega ministrstva ZDA zahteval, da oblikuje nova pravila glede potrebne skrbnosti za ameriške posrednike, ki omogočajo vnos tujega premoženja v ZDA;

57. ugotavlja, da bodo ZDA 9. in 10. decembra 2021 gostile vrh za demokracijo, kjer bo en sklop posvečen boju proti korupciji; poziva vlado ZDA, naj ob tej priložnosti naznani nove reforme, s katerimi bi zagotovili, da se ZDA ne bodo več uporabljale za pranje nezakonitega premoženja in omogočanje izogibanja davkom;

četrtek 21. oktobra 2021

58. poziva Komisijo in države članice, naj začnejo nova pogajanja z ZDA pod okriljem OECD, da bodo zagotovile popolno vzajemnost v sporazumnem in izboljšanem okviru skupnega standarda poročanja; poudarja, da bi to prineslo velik napredek, znižalo stroške skladnosti, ki jih imajo finančne institucije, ter občutno zmanjšalo birokracijo;

59. poleg tega poudarja, da so skupni standard poročanja sprejele vse države članice; ugotavlja, da se za uvajanje skupnega standarda poročanja za izmenjavo informacij v EU že od leta 2016 uporablja druga direktiva o upravnem sodelovanju; v zvezi s tem znova poudarja priporočila iz svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o izvajanju zahtev EU za izmenjavo davčnih informacij: doseženi napredek, pridobljene lekcije in preostale ovire; globoko obžaluje, da so vse države članice, razen Finske in Švedske, Parlamentu zavrnile dostop do ustreznih podatkov za oceno izvajanja določb direktive o upravnem sodelovanju na področju obdavčenja; obžaluje, da Komisija Parlamentu ni odobrila dostopa do relevantnih podatkov, ki jih ima na voljo; ugotavlja, da to ni skladno s pozivi po večji preglednosti in sodelovanju na davčnem področju;

60. meni, da je vzajemni strokovni pregled, ki ga izvaja projektna skupina za finančno ukrepanje (FATF), celovit instrument za ocenjevanje, v kolikšni meri so bila upoštevana priporočila projektne skupine in kakšna je splošna uspešnost države pri preprečevanju pranja denarja;

61. poziva projektno skupino FATF, naj med trenutno revizijo priporočila 24 o preglednosti in dejanskem lastništvu pravnih oseb določi, da je objava registrov dejanskega lastništva nova zahteva za skladnost s standardom, ter dejansko lastništvo natančneje opredeli, da bi odpravili morebitne vrzeli, prepovedali prinosniške delnice, poostrili zahteve za zastopnike delničarjev in prisilili jurisdikcije, ki spoštujejo standarde, da za tuja podjetja, povezana z državo, postavijo enaka pravila o razkritju dejanskega lastništva, kot se uporabljajo za domača podjetja;

62. poziva države članice EU v projektni skupini FATF in Komisijo, naj v svetu zastopajo enotno stališče EU glede okvira za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma ter se zavzamejo za omenjene reforme, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni in učinkovito prepovedali tajnost lastništva podjetij, obenem pa spodbudili odgovornejši in preglednejši mednarodni upravljavski okvir za preprečevanje pranja denarja;

63. poziva Komisijo in države članice EU v projektni skupini FATF, naj prednostno ocenijo, katere države služijo kot centri za ustanavljanje podjetij in za katere so mednarodni organi ugotovili, da so njihove ureditve proti pranju denarja in financiranju terorizma zelo pomanjkljive, vendar jih projektna skupina še ni pregledala, saj niso izpolnjevale prednostnih meril mednarodne skupine za pregled sodelovanja v tej projektni skupini (ICRG);

64. ugotavlja, da so neznani lastniki prek offshore podjetij kupili več kot 1 500 nepremičnin v Združenem kraljestvu, katerih vrednost se ocenjuje na več kot 4 milijarde GBP; pozdravlja, da se je vlada Združenega kraljestva zavezala, da bo leta 2018 sprejela osnutek zakonodaje o uvedbi javnega registra dejanskih lastnikov tujih subjektov, ki so lastniki nepremičnin v Združenem kraljestvu;

65. ugotavlja, da so Pandorini dokumenti razkrili, da je Združeno kraljestvo prek svojih čezmorskih ozemelj in ozemelj pod britansko krono še vedno središče za izogibanje davkom in tajne offshore posle; poziva Komisijo, naj preuči, kako bi lahko sodelovali in uskladili standarde na področju obdavčevanja in preprečevanja pranja denarja, vključno s povezovanjem sklepov o enakovrednosti na področju finančnih storitev s sprejemanjem standardov za davčno preglednost in preprečevanje pranja denarja, ki bodo enakovredni tistim v EU;

Regulacija posrednikov

66. obžaluje, da se je s Pandorinimi dokumenti po preteklih razkritjih pokazalo, da 14 offshore poklicnih ponudnikov podjetniških storitev, vključno z odvetniškimi pisarnami, davčnimi svetovalci in upravljavci premoženja, premožnim posameznikom pomaga pri vzpostavitvi podjetniških struktur za zaščito njihovega premoženja, ne da bi se pri tem posluževali nezakonitih dejavnosti;

67. poudarja, da mora nefinančni sektor v skladu z mednarodnimi standardi proti pranju denarja in financiranju terorizma izpolnjevati obveznost skrbnega preverjanja strank in o sumljivih dejavnostih poročati organom;

68. obžaluje, da številne jurisdikcije, tudi v EU, že več let niso izpolnile osnovnih zahtev projektne skupine FATF, naj posredniškemu nefinančnemu sektorju naložijo obveznosti glede preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma, da bi tako onemogočili nastajanje tajnih struktur;

69. poudarja, da samoregulacija in nadzor teh poklicev nista bila vedno učinkovita pri zagotavljanju skladnosti in kaznovanju kršitev zakonodaje; v zvezi s tem pozdravlja predlog Komisije, da se novemu organu za preprečevanje pranja denarja podeli pristojnost za usklajevanje nadzora nefinančnega sektorja in vzajemnih strokovnih pregledov nadzornih standardov in prakse, pa tudi to, da bo mogoče od nefinančnih nadzornikov zahtevati, naj raziščejo morebitne kršitve zahtev glede preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma;

70. poziva projektno skupino FATF, naj prednostno opravi obsežen horizontalen pregled o tem, kako države spoštujejo njene standarde za nefinančna podjetja in poklice, ter uvede poseben postopek spremljanja, kot je uspešno naredila že pri pobudi za ugotavljanje dejstev o financiranju terorizma, da bi hitro povečala skladnost s svojimi zahtevami v svetovnih nefinančnih sektorjih;

71. znova izraža zaskrbljenost, ker izvajalci storitev svojim korporativnim strankam in javnim organom pogosto nudijo kombinirane proizvode, in sicer pravno in davčno svetovanje ter revizijo; je zato v skrbeh, da gospodarske spodbude, ki olajšujejo izogibanje davkom, napajajo celotno panogo ponudnikov storitev, ki lahko operejo tudi denar, pridobljen s kaznivimi dejanji; ponavlja svoje zahteve iz prejšnjih resolucij in priporočil ([15]) o tem vprašanju ter poziva Komisijo in države članice, naj ocenijo regulativni okvir, ki se uporablja za te izvajalce storitev, da bi tistim, ki pomagajo pri izogibanju davkom, davčnih utajah in pranju denarja, preprečili vstop na trg; pričakuje, da bo Komisija pri pregledu direktive o obveznih revizijah izboljšala pravni okvir;

72. opozarja na obveznost iz šeste direktive o upravnem sodelovanju, da morajo posredniki davčnim organom poročati o shemah s prepoznavnimi značilnostmi, ki so jasno znamenje izogibanja davkom, zlasti glede na strukturne vrzeli v davčni zakonodaji;

73. poziva Komisijo, naj obveznost poročanja iz šeste direktive o upravnem sodelovanju razširi na čezmejne ureditve za upravljanje premoženja strank, ki so fizične osebe;

74. poziva Komisijo, naj v svoj prihodnji predlog direktive DAC 8 poleg drugih priporočil, povezanih z direktivo DAC 3 in naštetih v resoluciji Parlamenta o izvajanju zahtev EU o izmenjavi davčnih informacij, vključi tudi izmenjavo davčnih stališč v zvezi s fizičnimi osebami, ki jih pogosto pripravijo posredniki, da bi zagotovili, da se dogovori premožnih posameznikov z davčnimi organi držav članic izmenjajo z vsemi državami članicami;

75. poudarja, da se varovanje poklicne skrivnosti odvetnikov ne sme uporabljati za prikrivanje nezakonitih praks; je seznanjen, da je Evropsko sodišče za človekove pravice ([16]) v enem primeru ugotovilo, da zaupnost v odnosu med odvetnikom in stranko ter poklicna tajnost ne more biti zadržek za izpolnitev obveznosti, da se prijavi sum, če gre za legitimni cilj preprečevanja kriminalne dejavnosti, in da je bila v obravnavani zadevi prijava nujna za uresničitev tega cilja;

76. znova poziva Komisijo, naj pripravi smernice za razlago in uporabo načela poklicne tajnosti v določenih poklicih in naj v skladu s sodno prakso evropskih sodišč nedvoumno razmeji med tradicionalnim pravnim svetovanjem in odvetniki, ki so v bistvu izvajalci finančnih storitev;

Reforma seznama EU in davčne politike

77. znova poudarja, da ima agresivno davčno načrtovanje negativne posledice, saj spodkopava davčno osnovo držav članic in nalaga nesorazmerno davčno breme na državljane in podjetja, zlasti mala in srednja podjetja, ki spoštujejo davčno zakonodajo;

([15]) Glej odstavek 143 priporočila Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2017 Svetu in Komisiji po preiskavi o pranju denarja, izogibanju davkom in davčni utaji (UL C 369, 11.10.2018, str. 132).

([16]) Glej sodbo z dne 6. decembra 2012 v zadevi Michaud proti Franciji.

četrtek 21. oktobra 2021

78. poudarja, da so države in ljudje zaradi izogibanja davkom in davčnih utaj ter sistemov preusmerjanja dobička prikrajšani za sredstva, ki so bistvena za spodbujanje razvoja in socialne pravičnosti ter zagotavljanje prihodkov, ki jih država potrebuje za pravilno delovanje;

79. vztraja, da bi morala Komisija za izvajanje prihodnjih zakonodajnih reform na področju davčne politike, potrebnih za dejansko obravnavo vprašanj, izpostavljenih s Pandorinimi dokumenti, preučiti vse možnosti, ki jih ima na voljo v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije, vključno s členom 116, da bi odločanje postalo učinkovitejše;

80. obžaluje, da črni seznam davčnih oaz, ki ga je sestavila EU, kljub vse pogostejšim davčnim škandalom in skrb zbujajočim poročilom novinarjev in nevladnih organizacij ostaja neučinkovit; obžaluje, da finančni ministri držav članic še niso prevzeli svoje individualne in skupne odgovornosti v boju proti davčnim oazam, offshore podjetjem in skladom, pač pa so obstoječi črni seznam raje oklestili;

81. zlasti obžaluje dejstvo, da se je Svet finančnih ministrov EU po razkritju Pandorinih dokumentov na seji 5. oktobra 2021 odločil seznam EU z davčnimi oazami skrajšati, in sicer je z njega umaknil karibska otoka Angvilo in Dominiko ter Sejšele, ki so bili omenjeni v aferi in le delno izpolnjujejo mednarodni standard preglednosti in izmenjave informacij na zahtevo, čeprav je Svetovni forum nedavno odobril drugi krog ocenjevanja;

82. ugotavlja, da imata dve tretjini slamnatih podjetij iz Pandorinih dokumentov sedež na Britanskih Deviških otokih, ki nikoli niso bili uvrščeni na črni seznam EU (priloga I k ustreznim sklepom Sveta) in so bili februarja 2020 celo umaknjeni s sivega seznama (priloga II);

83. znova poudarja sklepe in priporočila iz svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o reformi seznama davčnih oaz EU; poziva k večji preglednosti meril, ki se uporabljajo za postopek uvrščanja na seznam; meni, da bi bilo treba to reformo izvesti do konca leta 2021, da bi EU zaščitili pred morebitnimi dodatnimi izgubami prihodkov v obdobju okrevanja po pandemiji covida-19;

84. obžaluje nepripravljenost Sveta, da bi se dogovoril o novem merilu za preglednost v zvezi s končnim dejanskim lastništvom; poziva ga, naj nemudoma doseže dogovor o tem merilu, kot določa peta direktiva o upravnem sodelovanju;

85. znova poziva k okrepitvi meril in zagotovitvi obsežnejšega izvajanja zavez, povezanih s seznamom EU, zlasti meril o pošteni obdavčitvi in da „jurisdikcija ne bi smela spodbujati struktur ali ureditev off-shore, katerih namen je pritegovanje dobička, ki ne odseva dejanske gospodarske dejavnosti jurisdikcije“; želi spomniti na svojo zahtevo po oceni in spremljanju davčnih shem v EU, s čimer bi skladno z enakimi merili kot veljajo za seznam EU reformirali politiko EU na področju škodljivih davčnih praks in kodeks ravnanja za obdavčitev podjetij, ki bi tako postal zavezujoč; poziva zlasti, naj se določi minimalna ekonomska vsebina kot merilo za to, kaj je davčna oaza, da se uvedejo ustrezne sankcije, da se sprejme minimalna efektivna obdavčitev v skladu z mednarodno dogovorjeno minimalno efektivno davčno stopnjo iz drugega stebra vključujočega okvira ter da se področje uporabe kodeksa ravnanja za obdavčitev podjetij razširi na preferenčne dohodninske režime, posebne ureditve v zvezi s pridobitvijo državljanstva ali ukrepe, ki naj bi privabili zelo mobilne bogate posameznike in digitalne nomade, ki bi lahko povzročili precejšnje izkrivljanje enotnega trga;

86. ugotavlja, da ima uvrstitev tretjih držav na črni seznam EU zelo malo takojšnjih in zavezujočih posledic; meni, da bi morale uvrstitvi na črni seznam EU slediti sankcije, ki bi učinkovito odvračale, posodobljeni seznam pa bi moral biti povezan z režimom sankcij;

87. spominja, da je Komisija v procesu evropskega semestra nekaterim državam članicam očitala pomanjkljivosti v davčnih sistemih, ki omogočajo agresivno davčno načrtovanje;

88. poziva Komisijo, naj predstavi predlog reforme kodeksa ravnanja za obdavčitev podjetij, ki bi temeljil na nedavnih predlogih iz resolucije Parlamenta z dne 7. oktobra 2021 o reformi politike EU na področju škodljivih davčnih praks (vključno z reformo Skupine za kodeks ravnanja);

89. pozdravlja, da namerava Komisija predlagati direktivo o skupnem vseevropskem sistemu za davčne odtegljaje od dividend ali izplačila obresti; poudarja, da dokler skupni sistem ni vzpostavljen, lahko države članice sprejemajo zakonite ukrepe za zaščito svoje davčne osnove;

o

o o

90. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje vladam in parlamentom držav članic, Svetu, Komisiji in Projektni skupini za finančno ukrepanje.